

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og baggrund

Danmark tiltrådte i 1997 Schengen-konventionen, der indeholder bestemmelser om ophævelse af den politimæssige personkontrol ved de indre grænser mellem Schengen-medlemslandene samt om en række såkaldte kompenserende foranstaltninger med henblik på bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet mv.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden i 1999 blev Schengen-samarbejdet integreret i Den Europæiske Union, hvor der i 2001 er opnået enighed om et udkast til en rådsafgørelse, der i et vist omfang ændrer Schengen-konventionens regler om grænseoverskridende observation.

Lovforslaget har til formål at gennemføre de nødvendige ændringer af lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen med henblik på, at Danmark kan gennemføre den pågældende rådsafgørelse.

Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget samtidig sit samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, til, at justitsministeren på Danmarks vegne i Rådet for Den Europæiske Union kan medvirke til vedtagelsen af den pågældende rådsafgørelse.

2. Gældende ret

2.1. Schengen-samarbejdet

Den 14. juni 1985 indgik Belgien, Frankrig, Holland, Luxembourg og Tyskland den såkaldte Schengen-aftale, der indeholdt en generel målsætning om gradvist at ophæve paskontrollen ved medlemslandenes fælles grænser (de indre grænser). Aftalen fastlagde en række mere konkrete forpligtelser for de pågældende lande til at lempe deres kontrolforanstaltninger både for personer og varer. Endvidere indeholdt aftalen en række generelle bestemmelser, hvorefter medlemslandene skulle styrke deres samarbejde om bekæmpelse af international kriminalitet og illegal indvandring.

De nævnte lande underskrev efterfølgende den 19. juni 1990 en konvention om gennemførelse af Schengen-aftalen (Schengen-konventionen). Konventionen er senere tiltrådt af Danmark, Finland, Grækenland, Italien, Portugal, Spanien, Sverige og Østrig (for Storbritannien, Irland, Island og Norge gælder særlige regler).

2.2. Lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen

Danmark undertegnede den 19. december 1996 en aftale om tiltrædelse af Schengen-konventionen. Folketinget bemyndigede ved lov nr. 418 af 10. juni 1997 regeringen til at ratificere tiltrædelsesaftalen på Danmarks vegne (se Folketingstidende, 1996-97, forhandlingerne, sp. 5812, 7580 og 8283, tillæg A, sp. 4694 og 4755, tillæg B, sp. 1057 og 1346, og tillæg C, sp. 764). Ratifikationen fandt herefter sted den 23. september 1997.

Udover at bemyndige regeringen til at ratificere den danske tiltrædelsesaftale indeholder loven bestemmelser, der angår gennemførelsen af konventionen i dansk ret, herunder bestemmelserne om Schengen-informationssystemet.

Loven regulerer desuden en række spørgsmål, som vedrører polititjenestemænd fra et andet Schengen-medlemsland m.v., der udfører opgaver i Danmark efter konventionens artikel 40 og 41 (grænseoverskridende observation og forfølgelse). Lovens § 3, stk. 1, indeholder således en bestemmelse om, at de pågældende polititjenestemænd under udførelsen af sådanne opgaver har ret til at bære tjenestevåben i Danmark efter konventionens regler. Endvidere fastsætter lovens § 3, stk. 2, at bestemmelserne i straffelovens kapitel 14 om forbrydelser mod den offentlige myndighed og kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv også finder anvendelse, når forholdet er begået mod eller af polititjenestemænd fra et andet Schengen-medlemsland mv. under udførelse af opgaver i Danmark efter konventionens artikel 40 og 41. Forvolder polititjenestemænd fra et andet Schengen-medlemsland mv. under udførelse af disse opgaver i